

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE AUDITCOMMISSIE DORDRECHT D.D. 10 JUNI 2020

Voorzitter: dhr. De Looze
Griffiemedewerker: dhr. Bakker
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Beemer (technische ondersteuning)
Dhr. Besseling (stadscontroller, P&C)
Dhr. Boersma (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Edelschaap (P&C)
Dhr. Muusz (P&C)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Polat (D66)
Dhr. Steehouwer (BDO)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Mevr. Van Eck (Beter Voor Dordt)
Mevr. Van den Bergh (PvdA)
Dhr. Van den Beukel
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Van Vliet (P&C)

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter: Een goedenavond allemaal. Ben ik goed te verstaan?

De heer ...: Bij mij wel.

Mevrouw Koene: Zeker.

De voorzitter: Mooi, mooi. Welkom bij deze vergadering van de Auditcommissie. Even een rondje doen qua aanwezigen. Ik zie, moet iedereen ook echt per se voor de camera of, dat hoeft niet hè? Ik zie Ahmet Polat, Harco Bakker, Clark Beemer, Andre Besseling van het Stadskantoor, Hans van den Beukel, Lianne Edelschaap, Frans-Bauke van GroenLinks, Irene.

Mevrouw Koene: Ja, ik wil even wat zeggen, er wordt zo meteen hier bij mij in mijn atelier een kast gebracht. Dus als ik even gewoon, als jullie mij zoeken, dan ben ik even daarmee bezig.

De voorzitter: Prima. Jacqueline van den Bergh, PvdA, Jan Willem Boersma, Cu/SGP, Marc Steehouwer van BDO, Marieke van Eck, Beter voor Dordt, Marc Muusz van P&C, Robin Noldus, VVD, en dat was het. We missen nog Paul Tiebosch en Jack Wisker, maar die komen hopelijk nog. Oké.

De heer Bakker: Misschien voorzitter, er mist nog één ambtelijke ondersteuning, de heer Cor Van Vliet. Ik denk dat hij contact heeft met de griffier om ook nog in te bellen. Ah, ik zie hem. We zijn compleet.

De voorzitter: Oké, super. Nou, Cor, welkom. Nou ja, goed, de instructie is, digitaal vergaderen, dat het aandacht vragen gaat via de chat. Camera en geluid uit als je niet aan het woord bent, en ieder uur een korte pauze. Nou goed, ik hoop dat we wellicht binnen een uur al klaar kunnen zijn, maar mochten we langer dan een uur vergaderen, dan nemen we een pauze. Jan Willem Wringer heeft zich afgemeld, en evenals Theo Oostenrijk. En als het goed is zou Arine Van der Ham moeten komen, die heb ik ook niet gezien. Iemand nog mededelingen? Even in de chat kijken, moment. Iemand nog opmerkingen op de agenda?

2. Vaststellen van het concept verslag en de besluitenlijst van 13 mei 2020

De voorzitter: Oké, daar gaan we door naar punt 2, vaststellen concept verslag en besluitenlijst van 13 mei 2020. Kan de besluitenlijst worden vastgesteld? Oké, dan doen we dat bij deze, als niemand daar opmerkingen bij heeft.

STUKKEN TER BESPREKING

3. Nota Onderhoud Kapitaalgoederen

De voorzitter: De nota Onderhoud Kapitaalgoederen, dat is het volgende agendapunt 3. De heer Marc Muusz zal een toelichting geven op de autorisatie van deze nota. Marc, aan jou het woord.

De heer Muusz: Oké, dank je wel. Goedenavond allemaal. Om te beginnen wil ik jullie bedanken voor de uitnodiging en mijn aanwezigheid hier. Ik wil beginnen met me even voor te stellen, mijn naam is Marc Muusz, ik ben planning en control adviseur bij het VBO, en adviseer voornamelijk de clusters wijken en ruimtelijke kwaliteit. En heb op die manier veel te maken met onderwerpen in de openbare ruimte, vandaar dus dat ik hier ook zit nu met het onderwerp Kapitaalgoederennota. Kapitaalgoederen zijn investeringen, grote investeringen zoals wegen, groen, riolering, et cetera, die lang meegaan, veel geld kosten, en waar we dus goed voor moeten zorgen met zijn allen. Ik zit nu in deze commissie, omdat de huidige nota Kapitaalgoederen inmiddels aan herziening toe is. Hierover zijn jullie in 2019 al geïnformeerd door mijn collega Gert Hagoort. Waarin hij een notitie heeft gemaakt met de planning van al de kaderstellende nota's. En een van de kaderstellende nota's is dus de nota Onderhoud Kapitaalgoederen. Het plan van aanpak, heb ik jullie toegestuurd. Afgesproken is dat de aanpassing een technische aanpassing zal zijn, wat betekent dat de herziening vooral bestaat uit kleinere actualisaties en het herzien van jaartallen en dergelijke. Eigenlijk wordt de oude nota of de huidige nota opgefrist, afgestoft, zodat die weer een tijdje mee kan gaan. Wel willen we bij deze dus de Auditcommissie graag meenemen in de aanpak van de nota Kapitaalgoederen. Zoals gezegd, hij stamt uit 2019. De nota is gecreëerd als paraplunota, dus als het ware een kapstok, een inhoudsopgave. Wat betekent dat er in de nota eigenlijk geen beleidsbepaling plaatsvindt maar slechts vastlegging van de

huidige gang van zaken. De beleidsdiscussie en dergelijke gebeurt gewoon in de Wegennota of in de Vastgoednota zelf, maar in ieder geval niet in de Kapitaalgoederennota. Bij de Kapitaalgoederennota wordt wel gebruikt omdat er de kapstok is voor het beknopt houden van de paragraaf kapitaalgoederen, en de jaarrekening en begroting. Dat is een grote meerwaarde, en een goede reden van bestaan van deze nota. Zodat we in de paragraaf Kapitaalgoederennota, ja die kunnen wij klein houden doordat we kunnen volstaan met verwijzing naar de nota. Maar ja, dan moet de nota natuurlijk wel actueel zijn. Wat blijkt, de nota is inmiddels verouderd, bijvoorbeeld jaartallen kloppen niet meer, en er staan misschien ook dingen in die niet meer helemaal kloppen. Bovendien zijn er een aantal ontwikkelingen in de huidige nota onvoldoende verankerd. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de actualiteit met betrekking tot assetmanagement, ik denk dan bijvoorbeeld aan de verbinding met de nieuwe notitie materiële vaste activa 2020 van de Commissie BBV, en ik denk daar bijvoorbeeld ook aan de huidige actualisatie van het KOR handboek wat nu speelt. Concreet, de uit te voeren werkzaamheden die ik ga doen, dat is dus het onderzoek van de actualiteit van de onderliggende nota's en beleidsnotitie. Dus vooral een check op de jaartallen, kloppen ze nog, bestaan de onderliggende stukken nog? En ik wil het verband aanbrengen met de ontwikkelingen die ik net schetste zoals asset management, de notitie materiële activa en het KOR handboek. En ik wil ook eigenlijk de nadruk gaan leggen op de genoemde kapitaalgoederen uit Artikel 12 van het BBV. Ik streef ernaar de herziene nota het derde kwartaal 2020, aan het college aan te bieden. En ja, feitelijk was dit al in een notendop mijn voorgestelde aanpak. Ik hoop eigenlijk dat ik met deze toelichting en met mijn memo, ja voldoende duidelijk ben geweest.

De voorzitter: Marc, dank je wel.

De heer Muusz: Ja.

De voorzitter: Ik weet niet of er nog vragen zijn? En op zich was het denk ik helder, even een introductie en ook dat we weten wie je bent, dat is altijd prettig ook. Ik weet niet of er nog iemand vragen heeft aan Marc, op dit moment? Of over de memo? Ik zie Jan Willem Boersma. Aan u het woord.

De heer Boersma: Dank. Want het is inderdaad een vrij technisch verhaal, een vrij kort verhaal, het verwijst volgens mij naar heel veel onderliggende stukken. Maar ik heb een vraag bij paragraaf 3.2, dat gaat dan gebouwen die bij het vastgoedbedrijf in eigendom zijn, gaat over onderhoud, gaat over wie waar verantwoordelijk voor is. Nou hebben we de afgelopen periode in de raad behoorlijk wat discussies gehad over een aantal vastgoed, nou ja, een aantal panden die door de gemeente beheert, onderhouden worden of niet onderhouden worden. En krijgt zoiets, want dat ging ook van, wie is nou waar verantwoordelijk voor? Heeft dat nou ook een plek hier in dit verhaal of hoort dat hier helemaal niet bij?

De heer Muusz: Nou, eigenlijk, de echte beleidsdiscussie vindt natuurlijk plaats bij de Vastgoednota zelf. Dus in feite gaat dat hier niet gebeuren. Ik ga natuurlijk wel goed aanhaken wat er op dit moment gebeurt bij de Vastgoednota. Dus ik ga dit natuurlijk afstemmen met de mensen van vastgoed. Als daar dingen staan die niet meer kloppen,

ga ik die natuurlijk aanpassen. Maar echt wat jullie gister besproken hebben, dat soort discussies, zijn hier eigenlijk niet aan de orde. Het is alleen de kapstok die we hier aan het presenteren zijn.

De heer Boersma: Oké, dat is duidelijk, bedankt.

De voorzitter: Ja. Robin, oké nog een toevoeging Andre?

De heer Besseling: Ja, inderdaad, Marc gaf het al wel aan, mocht nog iets scherper. Dit is inderdaad die paraplunota, waar we het over hadden. De Vastgoednota staat ook op de planning om dit jaar geactualiseerd worden. Daarvan kan ik me goed voorstellen dat wellicht in deze commissie, maar ook een wat politieker getinte commissie, het gesprek ook nog wel plaats gaat vinden. Net als de Wegennota, misschien een wat andere achtergrond, maar ook die staat nog geagendeerd om dit jaar geactualiseerd te worden. Dus kapitaalgoederen is de grote verzamelaar, panden komt terug in de Vastgoednota, wegen komt terug in de Wegennota, zo moet je het een beetje zien.

De voorzitter: Oké. Robin Noldus, VVD, heeft ook een vraag. Aan u het woord.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank u wel. Helder, dank voor de korte toelichting in de memo, volgens mij helder dat dit geactualiseerd dient te worden en dat een korte technische regieslag het meest handig is. Ik ben wel benieuwd naar, of als u door uw oogbareten daarnaar kijkt van een afstandje, of u dan ook verwacht dat er op kortere termijn van ofwel extern of door eigen besluitvorming, in deze nota nog wel ergens iets meer nodig zal zijn dan alleen een technische wijziging?

De heer Muusz: Eerlijk gezegd verwacht ik dat niet. Vooral omdat het een inhoudsopgave, een kapstokfunctie is. Dus, en dat heeft afgelopen jaren voldaan. Dus wat mij betreft blijft het gewoon het afstoffen van de oude nota. Wat inderdaad, wat Andre net ook zei, als er allerlei ontwikkelingen zijn worden die natuurlijk besproken in de onderliggende nota's, die op dit moment herzien worden.

De heer Noldus: Ja.

De voorzitter: Oké.

De heer Muusz: Ja, de functie van de kapstok verandert daarmee niet.

De voorzitter: Jacqueline van den Bergh, PvdA, die had ook een vraag. Aan u het woord.

Mevrouw Van den Bergh: Ja, er kwam ... Ik heb altijd moeite met die camera's, daar komt die. Ja, ik had ook een beetje in het verlengde de vraag over dat onderhoud, maar ik begrijp dat dat inhoudelijk terugkomt in de Vastgoednota en de Wegennota. En, maar komt zeg maar de wijziging, zeg maar een beetje de facelift van deze nota, komt die wel terug? Want je zegt van, of u zegt van, dat komt niet terug naar de raad toe, hoeft eigenlijk verder niet meer over besloten te worden. Maar komt dat, ik zou hem toch wel in aangepaste vorm weer terug willen zien. Hier.

De heer Muusz: Oké, ja. In deze commissie? Wat mij betreft is dat niet per se een probleem, alleen dat is niet afgesproken in december 2019 natuurlijk, toen hebben we er hier duidelijk een technische van gemaakt. Maar ik begrijp dat jullie het concept nog één keertje willen zien voordat hier een tik op gegeven wordt. Begrijp ik dat goed?

Mevrouw Van den Bergh: Ja tenminste, wij stellen daar prijs op. Zeker ook straks in relatie met de Vastgoednota en de Wegennota, zodat je alle aspecten bij elkaar hebt. Dus wij zouden hem graag nog terug willen zien.

De voorzitter: André, wil jij nog hierop reageren of ...

De heer Besseling: Ja, ik denk dat de vraag helder is. Hij komt natuurlijk nu van één commissielid, dus wellicht goed om hem nog even breed te stellen. Maar als die behoefte er breed is, denk ik dat we dat toe kunnen zeggen. Inderdaad wel met de kanttekening dat u hier natuurlijk eerder over gezegd heeft, dit is een vrij technische nota, dus laat ons vooral even het plan van aanpak zien, en dan geloven we het wel, om het maar even populair te zeggen. Zoals ik al aangaf, ik denk dat de interessant discussies op de onderliggende nota's terugkomen. Maar nogmaals, als de meerderheid graag ook deze kapstok nog in concept even terug wil zien voordat die vastgesteld wordt, dan kunnen we dat uiteraard toezeggen.

De voorzitter: Ja, het is misschien wel goed om het even via de chat te laten weten, wat iedereen wil. Ik zie al van Gewoon Dordt en van D66 reactie. Dan kunnen we, even kijken hoor, tot nu toe nog niet echt veel behoefte. Ja. Oké. Dan denk ik dat er ... Zijn er nog mensen die wel behoefte hebben, naast Jacqueline, om dit nog terug te laten komen? Als dat niet zo is, dan laten we het hierbij.

4. Vaststellen Jaarstukken (2574774)

De voorzitter: Dan gaan we door naar punt 4, vaststellen van de jaarstukken. Even kijken hoor. Moment, ik zie even ... Oké, ter info sturen. Dus dat moet denk ik sowieso kunnen.

De heer Besseling: Ja, maar misschien nog één aanvulling voorzitter. Als het college de aangepaste versie vaststelt, dan komt die sowieso terug in de raad.

De voorzitter: Oké.

De heer Besseling: Want het is een raadsbevoegdheid om hem vast te stellen. Het lijkt me logisch dat als die naar de raad gaat, dat die in ieder geval ook ter info langs de Auditcommissie komt, maar dan niet meer als bespreekstuk stel ik me zo voor.

De voorzitter: Mooi, nee oké, helder. Dan is dat ook aan die wens voldaan. Vaststellen van de jaarstukken 2019, dat is het volgende agendapunt 4. Ik denk Hans en Marc zijn hier ook bij aanwezig om bij dit punt ... En Lianne ook. Wie kan ik als eerste het woord geven?

De heer Steehouwer: Zal ik het doen als accountant, voorzitter?

De voorzitter: Dat lijkt me een goed plan.

De heer Steehouwer: Ja? Oké.

De voorzitter: Marc, aan jou het woord.

De heer Steehouwer: Oké, dank je wel. Ja, u heeft allemaal het accountantsverslag, of formeel het concept-accountantsverslag ontvangen voorafgaand aan deze vergadering, en het lijkt mij goed om daar met u doorheen te gaan. Primair wil ik dat zoals gebruikelijk doen aan de hand van het dashboard op pagina 5. En indien gewenst of noodzakelijk zullen we nog wat andere passages daarbij betrekken. Om te beginnen bij de conclusie, naar aanleiding van de controles zijn er geen getrouwheids- of rechtmatigheidsfouten gevonden die onze tolerantie overschrijden. Met andere woorden, wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Nou, als ik terugkijk op het controleproces is dat een intensief traject. Dat is het elk jaar natuurlijk, maar dit jaar met de coronaperikelen zal ik maar zeggen, is dat het wel in het bijzonder geweest, zowel voor uw organisatie als voor ons. Dus het is lang doorgelopen maar tegelijkertijd ook in goede harmonie en dat is toch ook wel plezierig om te constateren, en ook goed om u als raad dat ook daarover te informeren. Nou, als u nou afvraagt van, ja in hoeverre heeft corona nu ook impact op de jaarrekening? Wat daar gebeurt, technisch gesproken, is dat de corona is een gebeurtenis met balansdatum. In die zin dat het in maart 2020, ja pas echt in Nederland zeg maar is geconstateerd. En dat betekent dus ook dat het geen cijfermatige invloed heeft op de jaarrekening 2019. In tekstuele zin, ziet u het wel een aantal keer terug in de jaarstukken, enerzijds in het jaarverslag waarin het college verslag doet van activiteiten en verantwoording aflegt. Daar wordt uitvoerig stilgestaan bij, eigenlijk de thema's waar corona qua baten en lasten van invloed zal zijn of mogelijk zal zijn. En daarnaast treft u het ook aan in de jaarrekening, in de toelichting bij de gebeurtenissen na balansdatum. Waarbij met name is benadrukt dat het eigenlijk op dit moment nog te vroeg is om de impact daarvan in te kunnen schatten. En wat u vervolgens zal zien in onze controleverklaring, is dat wij een aparte paragraaf opnemen waarin wij expliciet verwijzen naar de toelichtingen die het college in de jaarstukken heeft opgenomen. Dat doet niets af aan het oordeel, maar dat is gegeven de bijzondere omstandigheden, is dat feitelijk een extra benadrukking naar de gebruikers van de jaarstukken van, let op, er staat belangrijke informatie op die pagina's, neem daar kennis van, en het beïnvloedt het oordeel niet. Ik denk dat het goed is om dat ook mee te nemen in uw hele oordeelsvorming over de jaarstukken. Even kijken, ik ga even naar het blokje midden bovenin, de top 5 van aandachtspunten pik ik er een paar uit. Ik zie dat dat een top 4 moet zijn. Wat we in het verslag nader toelichten, is dat we af en toe bij een besluitvorming ten aanzien van mutaties in reserves, een wat verwarrende terminologie zien gebruikt worden. Krediet is eigenlijk iets wat bestemd is voor investeringen, en niet voor exploitatielasten. En verderop in het verslag doen wij dan ook de oproep of het advies om nog eens naar die terminologie te kijken, en om besluitvorming ook in lijn te brengen met de termen zoals het BBV die ook hanteert. Dat heeft overigens niet geleid tot rechtmatigheidsbevindingen maar is meer een kwaliteitsslag. Bij de controle van de onderhoudsvoorzieningen zien we eigenlijk in zijn algemeenheid dat het over het

algemeen goed in beeld is. Het is wel belangrijk, omdat het BBV daar vrij specifieke regels aan stelt, bijvoorbeeld ten aanzien van hoe oud mag een meerjarig onderhoudsplan zijn, om überhaupt een onderhoudsvoorziening te mogen vormen? Het is goed dat dat ook strak blijft worden gemonitord door de organisatie, omdat we nu bij één voorziening, een kleine voorziening hebben moeten constateren dat er eigenlijk een te oud plan was. Dat is een van de controleverschillen van ongeveer 4 ton die u ook verderop in het rapport ziet. En als derde of als vierde ziet u daar staan, doorontwikkeling verbijzonderde interne controle. Nou, wij hebben het eerder met u gehad over de rechtmatigheidsverantwoording die vanaf 1 januari 2021 verwacht wordt. Ik moet inmiddels bijna zeggen, verwacht werd. Ook dit is een gevolg van corona, het is nog niet formeel besloten door Den Haag, maar alle wetgeving ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording, is niet als vitale wetgeving bestempeld. En dat betekent dat het vooralsnog ook niet in behandeling wordt genomen door de Tweede Kamer, en dat het hoogst onzeker is of dat deze rechtmatigheidsverantwoording echt wel per 1 januari 2021 wordt ingevoerd. Het is, ik denk 95 procent zeker dat dat met een jaar wordt uitgesteld. Nou, de organisatie is al aan de slag gegaan met de voorbereidende werkzaamheden daarvoor. En wij doen eigenlijk de oproep, blijf dat vooral zo doen. Neem dat jaar, wat je misschien extra hebt, om de organisatie nog beter op te lijnen, risico's goed in beeld te hebben, processen goed in beeld te hebben en om daarna ook, ja soepel 2022 dan in te kunnen gaan. U ziet daaronder een drietal belangrijke acties die wij aanstippen voor de jaarrekening 2020. Nou, de eerste twee hebben we eigenlijk al impliciet besproken, en de derde gaat over de niet uit de balans blijvende verplichtingen. De BBV schrijft voor dat belangrijke, niet uit de balans blijvende verplichtingen, moeten worden toegelicht in de jaarstukken. Alleen belangrijk is niet nader gedefinieerd. En de oproep die wij doen, of de adviezen wat wij doen is, bepaal beleid op, wat is voor de gemeente Dordrecht belangrijk? En pas dat vervolgens toe in de jaarrekening 2020 als het gaat over de toe te lichten niet uit de balans blijvende verplichtingen. Even kijken, dan gaan wij naar linksonder wat mij betreft, ontwikkeling grondexploitaties. Nou, dat is, zoals ieder jaar, is dat een bijzonder aandachtspunt voor ons in de controle, de waardering, winstneming, volledigheid van de verliesvoorziening, nou uiteraard ook dit jaar. Goed om daar ook bij aan te geven dat ook hier corona niet mag worden meegenomen. Het is ook niet gebeurd, maar je zou natuurlijk kunnen zeggen van, ja het is best aannemelijk dat de woningverkoop in 2020 en 2021 af zal vlakken. Dat mag niet worden mee ingerekend in de actualisatie per in januari 20, en dus ook niet in de jaarrekening. Nou nogmaals, is dat ook niet gebeurd. Het totale positieve resultaat ten opzichte van 2018 in de grondexploitatie is 3,8 miljoen, waarvan 1,7 miljoen als winstneming, tussentijds naar rato van de voortgang van de grexten. En 2,1 miljoen in de vorm van een vrij, in ieder geval van de verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties. Nou, wij hebben in het bijzonder wel diepgaand onderzoek moeten doen naar de waardering en winstneming van de grondexploitatie Stadswerven. En dat had vooral te maken met de punten die u hier ziet. Hoe wordt dat hele proces van actualisatie vastgelegd, gedocumenteerd? Hoe worden overwegingen gemaakt? En bijvoorbeeld, op het moment dat er een verkooptransactie plaatsvindt die ver boven of onder de schatting van vorig jaar lag, ja hoe analyseert nu de ambtelijke organisatie in hoeverre dat dat doorwerkt of niet op andere schattingen? Nou, wij doen daar aanbevelingen voor om dat toch wel wat beter te gaan vastleggen. Maar ook om

beleidsmatig zeg maar, ambtelijk gezien, na te denken over, ja vanaf welke procentuele afwijking van schattingen, is het noodzakelijk om bijvoorbeeld eerst intern nader onderzoek te doen wat het betekent, en als het bijvoorbeeld heel veel procent afwijkt, om dat bijvoorbeeld ook via een externe taxatie nog eens te toetsen. Als we uiteindelijk kijken van, hoeveel controleverschil hebben wij nu ten aanzien van de grondexploitatie geconstateerd? Dat zijn er per saldo geen die boven de rapporteringstolerantie die we met u hebben afgesproken, van 300 duizend euro, uitkomen. En daarom tref je daar ook geen verdere getrouwheidsbevindingen over aan. Dan ga ik naar midden onder, de belangrijkste bevindingen. De eerste heb ik al even benoemd, dat is een voorziening van een ton of 4 die er eigenlijk niet mag staan omdat daar formeel gezien geen actueel onderhoudsplan meer aan ten grondslag ligt, dat is gewoon te oud. Ouder dan vijf jaar, moet u dan lezen. De tweede, dat gaat over de voorziening voor de Sportboulevard. En dat is eigenlijk een beetje een technische bevinding alweer. Want hoe wij zeg maar naar voorzieningen moeten kijken is dat er wordt gekeken, dat je moet zeggen van, ja voor welk object is deze voorziening gevormd? En hoelang is de onderhoudsperiode die in het onderhoudsplan is opgenomen? Nou, wat we zagen is dat de afschrijvingstermijn van de Sportboulevard is veertig jaar, en het onderhoudsplan besloeg een periode van twintig jaar. Waarbij eigenlijk door de ambtelijke organisatie is gezegd, wij relateren het onderhoudsplan aan de exploitatieovereenkomst die wij hebben met een derde partij, zodat we dat goed kunnen toerekenen. Nou, BBV-technisch is dat niet juist, en moet je hem relateren aan het object zelf, en dat leidt dan tot een te lage notatie van 400 duizend euro afgerond. Ik kom bij de volgende, dat gaat over de Europese aanbestedingen. Nou, daar hebben we het natuurlijk ook vaker over gehad in dit gremium. Is technisch, er komt ook altijd weer nieuwe jurisprudentie bij. En wat we nu hebben geconstateerd is dat er acht contracten, eigenlijk allemaal contracten die ook vorig jaar al als bevinding zijn gerapporteerd, daar zijn ook in 2019 uitgaven op geweest omdat die contracten simpelweg nog liepen, dat leidt tot ongeveer 9 ton aan geconstateerde fout. En daarnaast doen we dan over alle kleinere crediteuren, dus die niet in principe boven de aanbestedingsgrens zitten qua bestedingen tot nu toe, doen we nog een steekproef. En daar hebben we bij één crediteur, een voorlopige bevinding zeg ik even nadrukkelijk, die nog nader wordt onderzocht maar waar op dit moment de impact maximaal ook ruim 9 ton van is. En in het verder finaliseren van de controle, ik heb daar vandaag nog informatie over gekregen van Hans, zullen we kijken of dat dat nog kan worden teruggebracht naar ongeveer die 9 ton, met betrekking tot die acht contracten, of dat het dit getal blijft. Maar uiteindelijk blijft ook dit onder de tolerantie en raakt dit de oordeelsvorming niet. De volgende die u ziet staan, dat gaat over het vaststellen van de prestatielevering voor inkopen. Nou, daar doet Hans altijd een grote steekproef op, die wij vervolgens overnemen. En is er één factuur van 345 euro, daar zijn, door iemand die inmiddels met pensioen is, foto's van gemaakt hebben we begrepen, alleen die foto's die kunnen niet worden aangeleverd. En bovendien vinden wij foto's niet de beste, ja, onderbouwing van, is dat dan die prestatie? Nou, het vervelende is dat het wel geëxtrapoleerd moet worden, maar niet als fout, maar als onzekerheid. Het is aannemelijk dat die prestatie is geleverd, we kunnen het alleen niet vaststellen. Dus dat is een onzekerheid van 1,7 miljoen. En wij hebben geen enkele aanleiding om daar nader onderzoek naar te verrichten. Simpelweg omdat, ja als je kijkt naar de omvang van deze factuur, de toelichting die we wel hebben gekregen, maar ook

het uitblijven van fouten of onzekerheden bij alle andere gecontroleerde facturen, kunnen wij het hiermee ook afconcluderen.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: U heeft het woord.

Mevrouw Koene: Ja, ik heb dalijk ook nog een andere vraag. Maar kan je mij nou in één zin, ik ben altijd van de één zinnen, kan je me nou in één zin uitleggen waarom één factuur van 345 euro, leidt tot een onzekerheid van 1,7 miljoen?

De heer Steehouwer: Ja hoor, ik weet niet of het één zin is maar het zijn er weinig. We hebben het over 87,5 miljoen aan lasten. En wij doen daar een steekproef op van, pak hem beet, zestig facturen. Nou, op het moment dat je dan van één factuur constateert dat het fout is, is eigenlijk één zestigste, of onzeker in dit geval, is één zestigste van die 87,5 miljoen is onzeker. Zo simpel werkt het. Had het een deel van een factuur geweest, dan had een deel van één zestigste onzeker geweest. Dus dat is puur statistiek eigenlijk, hoe je dat toepast.

De voorzitter: Oké, dat is helder. Was je klaar Marc, of ...

De heer Steehouwer: Even kijken, nee ik wil nog iets korts zeggen over de investeringskredieten. Wij hebben op een, ik meen, zevental investeringskredieten in totaal, een overschrijding geconstateerd van ongeveer een half miljoen, en het zijn investeringsoverschrijdingen van 17 tot 70 duizend euro, en die nemen wij dus als rechtmatigheidsfout mee. Even kijken, en die laatste die hebben we genoemd, met die actualisering van die nota's. Financiële positie, ziet u nog rechts onderaan. Misschien is het goed om daar in de bespreking van de benchmark nog wat nader bij stil te staan. Wat mij betreft is dit, voorzitter, in elk geval de hoofdpijn van mijn toelichting. En ik beantwoord uiteraard graag vragen die nog leven.

De voorzitter: Ja, Irene had nog een andere vraag, of is die inmiddels ook al beantwoord?

Mevrouw Koene: Nee, even zoeken. Ja, dat was het stukje, dat ging over de nieuwe rechtmatigheidstoets, dus dat die waarschijnlijk zal verplaatsen, dat is puur technisch dit, maar dat die zou verplaatsen van 1 januari 2021 naar 2022. Ik mis even dan dat stukje daaromheen. Want ik begreep wel dat er dan, de organisatie dus in de tussentijd gewoon lekker door kan gaan met voorbereiden. Maar als je bijvoorbeeld kijkt naar de Omgevingswet, die alsmaar uitgesteld wordt, daar verandert ook steeds van alles en nog wat in. Is dat de verwachting dat dat ook hier gebeurt, of is dat niet zo?

De heer Steehouwer: Nee, op dit moment is dat niet de verwachting. En dat komt simpelweg omdat Commissie BBV heeft zich uitgesproken, BADO heeft zich uitgesproken, de NBA, onze beroepsgroep, heeft zich uitgesproken. Dus eigenlijk ligt het helemaal klaar, het staat helemaal in de steigers, aanpak is helder. Het is eigenlijk nu aan Den Haag en vervolgens aan de raden, ja als Den Haag niet komt kunnen de raden

niet aan de slag. Dus het komt er zeker. En ik ben er vrij zeker van dat het in ongewijzigde vorm komt, het moment is alleen onzeker.

De voorzitter: Oké, Frans Bauke, jij had ook een vraag.

De heer Van der Meer: Ja, dank je wel voorzitter. Ik heb drie korte vragen. De eerste is, in het verdere rapport worden veel fouten als het ware genoemd die in de miljoenen lopen. Maar er wordt steeds bij gezegd dat dat materieel ten opzichte van de jaarrekening als geheel van geen betekenis is. Dat klinkt voor mij een beetje lastig dus misschien kan dat nog een beetje worden toegelicht, hoe fouten van een miljoen toch geen materieel verschil maken? En de tweede vraag gaat over die grondexploitatie. Begrijp ik nou goed wat daar in het stuk over staat, dat in feite de conclusie is dat de grondwaarde of de opbrengst van de grond, in de jaarrekening eigenlijk volgens de accountant te laag gewaardeerd is, of begrijp ik het dan niet goed? En de derde vraag gaat over de voorziening van de Sportboulevard. Daarvan is gezegd, die is 4 ton te laag. Nu wordt er op dit moment ook over gesproken om daar 4 ton per jaar aan toe te voegen, voor onderhoud en dat soort zaken. Maar dat is voor een periode van tien jaar, en u spreekt over een periode van veertig jaar. Dus in hoeverre is die 4 ton, waar nu over gesproken wordt, voor tien jaar, toereikend om deze tekortkoming teniet te doen? Dat zijn mijn vragen.

De heer Steehouwer: Helder, voorzitter als ik die gelijk mag beantwoorden?

De voorzitter: Ja, prima.

De heer Steehouwer: In dezelfde volgorde als dat ze gesteld zijn. Ja, ik zocht even naar waar u gelezen heeft dat die miljoenenfouten geen betekenis hebben. Ik kwam uit op pagina 7, daar rapporteren wij de getrouwheidsfouten en onzekerheden. Getrouwheidsfouten zijn 2 ton per saldo en de onzekerheid van 1,7 miljoen heb ik zojuist toegelicht. Nou, als je dat afzet tegen de materialiteit, die wij als accountant moeten toepassen, van 3,6 miljoen, dus feitelijke fouten tot 3,6 miljoen, daarvan zegt eigenlijk het maatschappelijk verkeer, dat zijn fouten die het beeld van de jaarrekening niet zodanig beïnvloeden, dat dat het beeld van het jaarrekening wezenlijk anders maakt. Dus zolang het onder dat bedrag blijft, kunnen wij een goedkeurende verklaring verstrekken. Wij noemen dat, zowel individueel als gezamenlijk zijn ze dan niet materieel. Als u dat op pagina 8 ziet bij rechtmatigheid, dan ziet u dat er een 2,4 miljoen aan fouten is geconstateerd ten aanzien van rechtmatigheid, en hier ziet u ook de 1,7 miljoen voor onzekerheden. Ook dat blijft ruim onder die 3,6 miljoen. Dus dat is vrij technisch maar dat is wel hoe het zeg maar in onze evaluatie van bevindingen wordt gewogen. Uw tweede vraag over dat wij zouden concluderen dat de grondwaarde te laag zou zijn, dat is een verkeerde interpretatie als ik dat zo mag zeggen. Wij concluderen dat de schattingen die de organisatie maakt ten aanzien van waardering, resultaatneming, uitgiftempo, et cetera van alle grondexploitatie, dat dat realistisch is. En wij hebben ook geen controleverschil boven de rapporteringstolerantie uit deze controle ontleend, dus ik deel uw visie in die zin niet. Wij kunnen volledig instemmen met de waardering zoals die in de jaarrekening is verwerkt, die u heeft ontvangen. Dan uw derde vraag over de Sportboulevard. Ik denk dat een deel van het antwoord

misschien ok wel uit de ambtelijke organisatie bij Andre vandaan moet komen maar, kijk wij zeggen echt van, je moet de onderhoudsvoorziening moet gekoppeld zijn aan het actief. Het actief heeft een levensduur van veertig jaar, dus ook die onderhoudsvoorziening moet over een periode van veertig jaar worden bepaald. En op basis van dat plan, vervolgens ook worden gedoteerd. Als wij dat nu doorrekenen, komt dat op een jaarlijks te lage dotatie van 4 ton. En dat gaat dan uit van die veertig jaar, maar misschien dat Andre daar ook nog iets aan kan toevoegen?

De voorzitter: Andre.

De heer Besseling: Ja, jazeker voorzitter. Misschien nog iets concreter, op de gestelde vraag. Het politieke gesprek wat op dit moment nog plaatsvindt over de 4 ton verhoging aan de dotatie van de onderhoudsvoorziening. De bedragen lijken op elkaar maar het zijn twee andere zaken. Dat is het bedrag waarop de ambtelijke organisatie en het college zegt, wij kijken de komen tien jaar vooruit, want daarna loopt de periode met de huidige exploitant af. En gaan we voor de komende twintig jaar wellicht, ofwel met de huidige exposant verder maar gaan we opnieuw de voorwaarden onderhandelen, ofwel komen we tot een hele nieuwe exploitant met een heel aanbestedingstraject. En dan is het nog maar de vraag, zo is onze stelling, in hoeverre een nieuwe exploitant meedraagt in de onderhoudskosten? Zoals dat nu op onderdelen soms ook gebruikelijk is. De accountant zegt in feite, wij kijken vanuit de techniek minder naar de periode van de exploitant, maar wij kijken naar de gehele periode van, nou ja, het actief, van waarop je elementen van de Sportboulevard verwacht technisch in de lucht te moeten houden. En dan zou je niet tien jaar vooruit moeten kijken maar zou je eigenlijk dertig jaar vooruit moeten kijken. En zou je die dotatie aan de onderhoudsvoorziening zelfs nog 4 ton hoger moeten maken, dan waar de discussie nu in de raad over gaat. Dus je zou heel concreet kunnen zeggen, vragen die bij raadsleden wellicht leven, is die 4 ton niet te veel? Daarvan zegt een accountant, nou die is wat ons betreft zeker niet te veel, die is wellicht zelfs aan de lage kant. De discussie die daarna plaatsvindt natuurlijk is, vinden wij dat die geheel ter rekening van de gemeente moet komen of zou je ook met afspraken, met een nieuwe exploitant kunnen komen, die ook een deel van die kosten voor zijn rekening neemt? Dat is denk ik een beetje de kern van het verschil in, nou ja verschil in inzicht in, zo benoemen we het maar, maar de verschillende bedragen die nu zowel politiek circuleren als die hier nu in het accountantsrapport genoemd worden.

De voorzitter: Oké, dan ga ik door naar Ahmet Polat van D66, die had ook een vraag.

De heer Polat: Ja, dank voorzitter. Nou, mijn vraag gaat over verhogen transparantie van grondexploitatieberekeningen. Daar hebben we het vorig jaar ook over gehad in de Auditcommissie, daar is besproken dat daar aandacht aan besteed moest gaan worden. Mijn vraag is ook of daar ... Of de accountant in het afgelopen jaar heeft kunnen constateren dat daar gewoon verbeteringen zijn gedaan, om meer transparantie te geven wat dat betreft?

De heer Steehouwer: Ja via de voorzitter, als dat mag uiteraard. Het ging vorig jaar met name over, overweeg om een second opinion op de waardering van specifieke of risicovolle grondexploitaties uit te voeren, om te voorkomen dat je als organisatie, waar

ook deskundigen overigens actief zijn op het gebied van vastgoedwaardering en projectontwikkeling, om te voorkomen dat die te veel in hun eigen tunnelvisie daarnaar kijken. Dit jaar is er eigenlijk, die second opinion is niet opgevolgd. Het is volgens mij vorig jaar ook in de Auditcommissie al als eerste reactie gegeven vanuit de organisatie. En uiteindelijk valt of staat de controleerbaarheid van de grondexploitaties met het aantal transacties wat heeft plaatsgevonden. En dan zie je in 2019 een vrij groot aantal grondtransacties wat heeft plaatsgevonden. En wat dus ook veel input geeft voor ons, om de inschattingen die gemaakt worden voor 2020, om die te toetsen. Want dan kijken we, ja wat was de schatting van eind '18, en wat is er gerealiseerd in '19? En in hoeverre ligt het nu ver boven of onder de schattingen die toen zijn gemaakt? Nou, op het moment dat we daar geen aanleiding hebben om twijfels daarover te hebben, omdat je heel veel referentietransacties hebt, is eigenlijk de urgentie daar een stuk lager van. De oproep die we nu vooral doen, als het gaat over transparantie, zit hem meer in het proces van de hele actualisatie. En dit specifiek op Stadswerven, waarin een hoeveelheid aan Excelbestanden moet worden gebruikt. En de registratie van, welke stappen worden nu doorlopen, wordt er overal gewerkt met formules? De foutkans is simpelweg wat groot, en zeker met een grote grondexploitatie als Stadswerven is het wel van belang dat dat op een kwalitatief geborgde manier plaatsvindt. Dus het is nu een iets ander adviespunt eigenlijk dan vorig jaar. En op het moment dat er veel transacties blijven zijn, ja dan wordt eigenlijk het belang van een second opinion of een taxatie wordt lager. En als laatste wil ik daar nog aan toevoegen dat gedurende 2019 wel een aantal taxaties heeft plaatsgevonden op een aantal kavels, zowel in Stadswerven als in andere grondexploitaties, dus. En er is zeker wel enige opvolging aan gegeven. En de rest, ik hoop dat mijn antwoord duidelijk was.

De heer Polat: Dank.

De voorzitter: Oké. Dan is het woord aan Robin Noldus, VVD.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, o, dank u wel. Een aantal van mijn vragen zijn al beantwoord. Ik heb nog één aanvullende vraag. Ik kan me herinneren dat volgens mij in het verslag, ik weet niet zeker of het accountantsverslag was, maar het kan ook de managementrapportage van vorig jaar zijn, dat er ook nog een advies in zat rondom het beter faciliteren van prestatieverklaringen en digitalisering van facturen. Dat daar nog, nou ja, wel wat slagen gemaakt konden worden die het vooral ook in de controleerbaarheid makkelijker en beter zouden maken. Ik zie daar eigenlijk niks van terug nu. Ik ben benieuwd of daar invulling aan is gegeven, of dat deze naar de achtergrond is verschoven?

De heer Steehouwer: Nee voorzitter, ik denk dat het enerzijds goed is om te verwijzen naar de managementletter in mijn antwoord. Want daar hebben we nog wel een bevinding gerapporteerd over functievermenging tussen mensen die mogen bestellen en ook vervolgens de prestatie vaststellen, als de factuur binnenkomt. Vorig jaar, in de controle van de jaarrekening 2018, is door Hans een aantal facturen geselecteerd waar het moeilijk was om uiteindelijk de prestatie vast te stellen met documenten. Toen was er ook sprake van een geëxtrapoleerde onzekerheid van, ik meen 3,5 miljoen, even uit mijn hoofd. En wat je nu eigenlijk ziet is dat, ja het was maar één factuur waar het echt

aan de orde was. Het kan een combinatie zijn van, welke facturen zitten er in je steekproef, maar het kan zeker ook in combinatie liggen met de interne stappen die daarin gezet zijn. Maar wellicht is het handig als Hans daar zelf misschien nog ook wat toelichting op geeft, via de voorzitter, omdat hij natuurlijk de uitvoering heeft gedaan en wij uiteindelijk het werk, zodra het af was, hebben overhandigd kregen. Dus in die zin hebben wij natuurlijk een blik vanuit de tweede lijn zeg maar.

De voorzitter: Hans, heb jij hier nog iets aan toe te voegen?

De heer Van den Beukel: Ja, ik kan hier wel wat aan toevoegen. Mijn beeld en mijn indruk is ook heel stellig dat we een verbetering zien in de bewustwording in de organisatie, wat betreft het zorgen voor prestatieverklaringen. En ja, dat heeft ook zijn tijd nodig natuurlijk, zo'n bewustwording. Maar ik kan wel zeggen dat als je 2018 en 2019 met elkaar vergelijkt, dat het een stuk soepeler allemaal ging vanuit de interne controles en vanuit de eerste lijn, om de prestatieverklaringen uit de organisatie te verkrijgen. Dus ja, daar voerden we ook regelmatig gesprekken over in de organisatie met de budgethouders. En ja, wat dat betreft hoop ik eigenlijk, en verwacht ik ook wel, dat die lijn verder zal worden doorgetrokken in 2020.

De voorzitter: Oké, dan wil ik als laatste, als dit voldoende beantwoord is, Jan Willem Boersma van de CU/SGP.

De heer Noldus: Ja voorzitter, mag ik nog één vraag stellen?

De voorzitter: Oké, Robin nog.

De heer Noldus: De vraag is helder beantwoord, dank daarvoor. Wat me nog te binnen schiet, we doen nu een gezamenlijke bespreking van de jaarrekening en de toelichting daarop door de accountant. De vraag over de jaarrekening, doen we die zo nog of kan ik die nu gelijkstellen?

De voorzitter: Die kan je nu al stellen, ja.

De heer Noldus: Als dat dan nog mag, voorzitter, ...

De voorzitter: Zeker, nee, nee, nee, natuurlijk, ja, ja.

De heer Noldus: Ik dan daar nog twee vragen over. We hebben een positief resultaat, ook in 2019 een vrij ruim positief resultaat. Klopt de conclusie dat het vooral ook een positief resultaat is omdat het resultaat uit het programma Bouwend en Bereikbaar Dordrecht, dat het daar is achtergebleven? Of dat de kosten daar lager zijn, heeft dat te maken met het achterblijven van de woningbouw en hebben we daardoor een overwegend positief resultaat? Is daarover een vraag. En ik wil nog even mijn waardering uitspreken over de indicatoren die zijn toegevoegd in de jaarrekening. Daar hebben we het eerder in deze Auditcommissie over gehad, die zijn volgens mij deze keer voor het eerst toegevoegd. En ik kreeg daar van collega's positieve reacties op, die ik ook graag met jullie wil delen. Dus dat tweede is eigenlijk geen vraag.

De voorzitter: Nou, dat is altijd goed om te horen. Wie kan ik het woord geven om hierop antwoord te geven?

De heer Steehouwer: Ik zou zeg Andre voorzitter, eerlijk gezegd.

De voorzitter: Dat dacht ik ook, ja. Ja. Andre.

De heer Besseling: Excuses, ik wil eerst even het woord geven voorzitter, aan Lianne als coördinator van de jaarrekening. En daar kan ik wellicht zo even wat op aanvullen. Overigens miste ik even het tweede deel van de vraag van de heer Noldus, dus als het nodig is wil hij die misschien nog even een keer herhalen? Maar ik denk dat het goed is om eerst Lianne even het woord te geven.

De voorzitter: Lianne, aan jou het woord.

Mevrouw Edelschaap: Ja, de grootste verschillen die worden eigenlijk toegelicht zeg maar, of het dan met de woningbouw, dat kan ik niet zo heel duidelijk beantwoorden. Er staat zeg maar, we hebben een opsomming gemaakt van de tien grootste verschillen, ten opzichte van de begroting. Ja, de grootste is zeg maar de voorziening van het wethouderspensioen is verhoogd, op sociaal zit wel een stukje, inkomensondersteuning is meegevallen. Ja, er staan niet zeg maar echt te grote posten bij die met de bouwopgave samenhangen.

De voorzitter: Ja, de vraag was Andre ...

De heer Noldus: Nee, maar ... Ja.

De voorzitter: Of het feit dat programma Bouwend en Bereikbaar Dordrecht, zo'n groot overschot liet zien, of dat te maken heeft met het feit dat de bouwambitie niet waargemaakt is? Ik weet niet of dat direct gelinkt is?

De heer Besseling: Nou, het is een relatie die ik, en ik ken nog niet alles uit mijn hoofd hoor, die ik niet zo direct leg. Een van de punten die ook tot een positief jaarrekeningresultaat leidt, weet ik, is de decembercirculaire van het Rijk. Waar soms nog wel eens bedragen in staan die het Rijk eigenlijk op het laatste moment nog aan gemeentes geeft. Waar je in feite niet veel meer mee kan doen, als ze bedoeld zijn voor 2019, om ze mee te nemen in je resultaat. Nou, meer dan dit kan ik er geloof ik op dit moment niet over zeggen.

De voorzitter: Oké. Misschien als het nog niet voldoende is Robin, dat je ze nog schriftelijk stelt zodat ze het echt in detail uit kunnen zoeken. Maar het is in ieder niet iets wat direct opvalt. Dan ga ik wel door naar Jan Willem Boersma, van CU/SGP.

De heer Boersma: Ja, bedankt. Ik heb nog een aanvullende vraag op voorziening Sportboulevard. Is er een reden aan te wijzen dat zeg maar dit jaar dat eruit sprong, dat er eigenlijk niet veertig jaar gekeken is maar een kortere periode, dat dat dit jaar eruit sprong, en voorgaande jaren niet? En betekent dat, dat er ten aanzien van een aantal andere voorzieningen, dat wij ook nog het risico lopen dat daar niet de juiste termijn in

acht genomen wordt, of zij zeg maar verder alle voorzieningen kunnen [...] groot onderhoud hebt.

De voorzitter: Je bent niet helemaal goed te verstaan, dat laatste.

De heer Boersma: Dan zet ik even mijn camera uit, ik weet niet of dat beter wordt? Mijn internet is een beetje aan het tobben.

De voorzitter: Ja, ja, ja, dat is beter denk ik.

De heer Boersma: Is beter hè? Mijn vraag ging over de voorziening Sportboulevard. Waarom zeg maar pas geconstateerd is dat dat niet volgens de regels ging. En de tweede vraag is, dat constaterende, lopen we voor andere voorzieningen, andere vastgoedvoorzieningen hetzelfde risico? Dat we daar ineens achter komen dat dat ook niet helemaal goed [...] of is dat allemaal wel volgens de veertig jaar begroot?

De voorzitter: Nou, ik denk dat het meeste wel verstaan is.

De heer Besseling: Ja. Ja voorzitter, als ik mag. Ik ga gewoon antwoord geven op de vraag wat ik gehoord heb, en op het moment dat dat onvolledig is, dan hoor ik dat uiteraard graag. Nee, wij werken met deelwaarnemingen, en dus niet elke post wordt volledig, elke euro, elk jaar, gecontroleerd. Tenzij daar aanleiding voor ontstaat. Nou, die hebben we vorig jaar niet gehad en ik heb het niet nagekeken maar het kan zomaar zijn dat die voorziening Sportboulevard vorig jaar minder in de controle is betrokken. Nu zat hij daar wel in, in de zin van, in de deelwaarneming van de te controleren voorzieningen binnen de post voorzieningen. Nou, en dan constateer je daar een bevinding op, en dat betekent ook dat we diepgaander naar de andere voorzieningen kijken. En ons beeld is juist dat, laat ik zeggen, het gras van de voorzieningen gewoon keurig netjes wordt bijgehouden, gemonitord, conform het BBV. En ik denk dat dat ook wel blijkt uit, dat als je heel de post egalisatie onderhoudsvoorzieningen controleert, en daar komen eigenlijk twee posten uit met beide een controleverschil van ongeveer 4 ton, wat ook nog tegen elkaar wegloopt, dat dat, ja zeker met de omvang van een gemeente als Dordrecht, best netjes genoemd mag worden. Dus wij hebben niet de indruk, en ook niet de constatering gedaan dat het in de breedte aan de hand is, en zeker niet omdat we daar nu door Sportboulevard nader onderzoek naar hebben gedaan.

De voorzitter: Oké, dan ...

De heer Boersma: Oké, dat is duidelijk, bedankt.

De voorzitter: Dan gaan we nog even, ik denk dat dat de vragen wel waren. Ik weet niet of Hans en Lianne hier nog iets aan toe willen voegen, aan deze informatie, of aan het proces, of ...?

De heer Van den Beukel: Ja, dat hangt er vanaf wat je precies wil weten. Ik bedoel, we kunnen daar een hele avond over doorpraten denk ik.

De voorzitter: Ja, dat snap ik, dat snap ik.

De heer Van den Beuke! Hè, dus ...

De voorzitter: Nee, maar meer ... Ja, jullie zitten hier ook in die zin, bij om vragen te beantwoorden, maar ik dacht misschien dat jullie ook nog zelf iets wilden zeggen, dan heb je daar nu de kans voor.

De heer Van den Beuke! Nou, die kans grijp ik dan wel eventjes.

De voorzitter: Ja.

De heer Van den Beuke! Ja, Marc heeft het ook al gezegd, dat het een intensief proces is geweest, de controle van de jaarrekening. Zowel van de kant van de accountant als van onze kant, heeft het heel veel inspanning gekost. Keerzijde is wel dat ik denk dat er echt goed werk geleverd is, dat er echt heel goed gecontroleerd is. Dat we flink bevraagd zijn, en dat we overal uiteindelijk afdoende antwoorden op hebben kunnen geven. Dus wat dat betreft ligt er ook een goed rapport nu. Dus, ik ben er heel tevreden over. Ja.

De voorzitter: Nou, complimenten ook van onze kant. Ja, dat is elk jaar weer een soort kleine bevalling zeg maar, een audit. Spreek ik uit ervaring. Ja, dank je wel. Ook BDO en ook de P&C collega's. Dank voor al het werk en voor het mooie rapport. Dan, Andre.

De heer Besseling: Misschien voorzitter, mag ik nog één laatste punt even aan Marc vragen? Marc, het jaar 2020 is natuurlijk een behoorlijk bijzonder jaar in allerlei opzichten. Niet in de laatste plaats rondom corona. Misschien kan je in een paar zinnen duiden, nou ja, welke uitdagingen er voor jullie als accountant maar ook voor ons als organisatie liggen in 2020? Dat is in het kader van verwachtingsmanagement misschien wel goed, kort.

De heer Steehouwer: Ja, dat is een hele goede vraag Andre, en fijn dat je hem ook stelt. Want het is zeker wel een punt wat we komende maanden, en ook zeker in het auditplan 2020, voor zover het dan al bekend is, zullen gaan tegenkomen. Kijk, wat gebeurt er met alle noodmaatregelen in het kader van corona, is dat er van alles over gemeentes wordt uitgestort. Veel wordt bekostigd vanuit het Rijk maar bijvoorbeeld Tozo, loopt natuurlijk via de SDD. Maar binnen een gemeente zien we natuurlijk uitstel van betaling van belastingen, voor huur, in de subsidiesfeer worden allerlei verzoeken gedaan aan de gemeente. In het kader van het getrouwheid en rechtmatigheid zijn dit echt, ja laat ik zeggen, uitdagende omstandigheden. Omdat er hier natuurlijk echt wel, ja naar bevind van zaken op vandaag of morgen wordt geacteerd, waar eigenlijk nul kader voor is of nauwelijks kader voor is in het kader van wet- en regelgeving of lokale wet- en regelgeving. Dus als het gaat over, wat wordt nou straks het toetsings- en normenkader oor de controle jaarrekening '20, daar gaat nog wel heel gesprek over gevoerd worden. En ik denk niet dat het zonder meer uitgesloten kan worden dat er, nou ja, het kan twee kanten op gaan, of allerlei coulanceomstandigheden waardoor bepaalde dingen niet als rechtmatigheidsfout hoeven te worden gerapporteerd. Maar ja, getrouwheidsfouten, als

een euro fout is, dan blijft die fout. Dus ja, ik hou mijn hart vast, klinkt misschien wel wat populair, maar er gebeurt zoveel nu waar eigenlijk nog weinig kaders voor zijn uitgedacht, dat dit niet een te verwaarlozen impact zou kunnen hebben. En als je dan nog even verder kijkt naar het allemaal thuiswerken, impact daarvan op interne beheersorganisaties, wie bestelt, wie controleert, kan het allemaal vanaf afstand? In hoeverre heeft dit nu invloed op de interne beheersomgeving? Dat is dan nog een aspect wat we eigenlijk nog niet eens met elkaar echt hebben bedacht en besproken, daar hebben we natuurlijk tijdens de controle wel kort over van gedachten gewisseld. Nou, faciliteiten zijn echt wel goed vanuit de gemeente Dordt om thuis te werken, maar het is natuurlijk een hele andere situatie waar we met elkaar in zitten. En dat maakt het ook echt wel spannend. Als je kijkt financieel maar ook qua straks verantwoording en controle daarop, en oordeelsvorming, wat dat kan betekenen. Ja, ik kan daar nu helemaal niets verder van zeggen in de concreetheid daarover, maar het is wel goed om dat inderdaad te beseffen. Brengt mij op nog iets, ik vergat dat eigenlijk bijna te zeggen, gaat over EU-aanbesteding, heeft u ook in het rapport kunnen lezen. Regionaal is een aantal raamcontracten afgesloten, en wij hebben bij de controle van de aanbestedingen bij de GR Drechtsteden daar opmerkingen over gemaakt, dat beter te monitoren omdat dat natuurlijk bij tien of twaalf organisaties worden daar bestedingen voor gedaan. Dat is lastig te monitoren vanuit SJD. Maar op het moment dat daar een overschrijding is ontstaan, ja dan raakt het ook elke GR en gemeente die daar onder die raamcontracten valt, in de zin van rechtmatigheid 2020. Nou, de eerste signalen zijn dat het mee zou kunnen vallen. Dat wordt op dit moment naarstig onderzocht. Het is wel een punt om u zich ook van te vergewissen, dat het zomaar kan zijn dat daar, zonder dat u daar echt invloed op heeft vanuit Dordrecht, maar dat dat wel consequenties heeft op de bevindingen die wij over Dordrecht moet rapporteren.

De voorzitter: Oké.

De heer Besseling: Ja, misschien dan ook vanuit mijn kant inderdaad een korte, nou ja waarschuwing is een groot woord. Maar we hebben nu een flink aantal jaren uiteindelijk een goedkeurende accountantsverklaring gehad, zowel op getrouwheid als rechtmatigheid. En waar Marc hierop attendeert, zie ik eigenlijk in het hele land op dit moment. Het is zo'n bijzondere situatie hè, de focus ligt ook logischerwijs op dit moment niet bij iedereen op, borg je alles even rechtmatig? Dus de vanzelfsprekendheid, zou ik bijna willen zeggen, waarmee we volgend jaar ook een goedkeurende verklaring krijgen, in het brede gemeenteland, noem ik het maar even, en wellicht ook Rijksoverheid, is er wel een, nou die goed is om in uw achterhoofd te houden. Ik denk dat die minder vanzelfsprekend is dan dat die de afgelopen jaren was in ieder geval.

De voorzitter: Juist. Nou ja, dan gaan we dat even zien. Ik ... Ja, dat zal de toekomst uitwijzen. Dan wil ik dit punt toch gaan afsluiten. En misschien even goed toch om even vijf minuutjes pauze te nemen. Ik denk tot vijf over negen.

5. BDO – Benchmark Nederlandse gemeenten 2020 (2564785)

De heer Besseling: Misschien voorzitter, nog één agenderingsvraag. Gaan we na de pauze nog even naar de benchmark toe, of zat die er vooral ter informatie bij en gaan we dan naar de Kadernota?

De voorzitter: Nou die ... O, je bedoelt het omdat Marc dan af kan zwaaien.

De heer Besseling: Ja.

De voorzitter: Ja, sorry, ja. Nou ja, die staat wel geagendeerd. En Marc heeft het vorige keer al iets besproken. Dan doen we die eerst, dat is goed. Ik weet niet of er nog ... Want vorige keren Marc, heb je hem wel toegelicht, ook de benchmark, die was toen net uit.

De heer Steehouwer: Ja.

De voorzitter: Ik weet niet of je daar nog meer over wil zeggen, misschien heel kort maar niet te lang, als het kan?

De heer Steehouwer: Ja precies, ik zal het niet te lang maken.

De voorzitter: Nee.

De heer Steehouwer: Ik heb dan denk ik twee minuten. En u heeft hem wellicht al gelezen, ik denk dat het goed is om te begrijpen hoe dat de scores zijn bepaald, en dat dat met name is op basis van de financiële positie. Dus wat blijkt uit de balans? Solvabiliteit, net als schuldquote grondexploitatie ratio, die zien er voor Dordrecht prima uit, afgezet ook tegen de andere gemeentes, van de 100 duizend plus gemeentes staat Dordrecht op nummer drie, qua sterk financiële posities. Nou, volgens mij is dat een felicitatie meer dan waard. Wat minder zwaar scoort is de structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. En ik begrijp dat de discussie, nou dat zal dan na de korte break straks worden toegelicht, maar als je het hebt over Kadernota, ja er moet wel ingegrepen worden. En dat voelt natuurlijk een beetje raar als je zegt van, ja de financiële positie is heel goed, maar hoe verhoudt zich dat dan tot die discussie over 2021 en verder? Ik denk dat dat vooral het belangrijkste is wat ik erover wil zeggen, dat die heel erg sterk leunt op balansgetallen, en niet zozeer op exploitatie. En dat de exploitatieruimte er natuurlijk wel enigszins is, met 3,5 procent is die relatief hoog.

De voorzitter: Oké, ja ja. Nee dan, dat is een goeie toelichting. Ik weet niet of er nog vragen zijn over die benchmark? Dat was ... Hij is niet voor niets geagendeerd, er waren de vorige keer, ik weet niet wie er vragen had, volgens mij PvdA? Jacqueline ja, ja. Ja, Jacqueline, inderdaad. Frans Bauke, die is als eerste in de chat.

De heer Van der Meer: Ja voorzitter dank. Ik had een vraag naar aanleiding van die benchmark, niet zozeer om het concrete resultaat. Het gaat me wel over het beeld wat daar gevestigd wordt, dat sommige gemeentes het veel moeilijker hebben financieel nog, dan Dordt het heeft. Tegelijkertijd is er een discussie over wijziging van de systematiek, van de toewijzing van de rijksbijdragen. En ja, we gaan er eigenlijk in

Dordrecht steeds vanuit dat als we er maar in slagen om te groeien en meer te groeien dan gemiddeld, dat we er ook financieel wel beter aan toe zullen zijn in de toekomst. Maar mijn vraag is eigenlijk, ik weet niet aan wie precies, maar die vraag roept de benchmark bij mij op, hoe zeker kunnen we er eigenlijk van zijn dat herziening van die rijkstoewijzing systematiek, niet ook nadelig uit kan pakken voor Dordrecht? Is er iemand die daar iets over kan zeggen nu?

De heer Van Vliet: Voorzitter, dat kan ik.

De voorzitter: Ja Cor, aan jou het woord.

De heer Van Vliet: Ja, volgende week dinsdag ligt in het college de uitwerking van de meicirculaire, dus dan krijgt u ook de nieuwste informatie over de meicirculaire. Is niet een antwoord op uw vraag maar wel goed om te weten, want dan komt die in de loop van volgende week naar u toe. Ja, wat wij verwachten van die hele herijking van het gemeentefonds, die wordt volgende week ook iets toegelicht, ja, grote steden staan er goed op in die herijking. Dus de verwachting dat Dordrecht minder geld zal krijgen, die is er niet. De kleine gemeenten moeten zich zorgen maken, de grote gemeenten lijken een voordeel te hebben. Dus dat in zijn algemeenheid, dat is ook niet direct een antwoord op uw vraag. Want uw vraag gaat veel meer over van, ja wat blijven de achterliggende parameters? Ja, en ook na de herijking zal dat grotendeels gebaseerd zijn op inwoners, afgeleid met allerlei variaties en/of woningen, afgeleid met allerlei variaties. De verwachting is wel dat de hoeveelheid parameters, ja het zijn er nu geloof ik boven de zestig, teruggebracht gaat worden. Maar dat zal op dezelfde soort indicatoren gaan, alleen ze proberen dat weer te versimpelen en weer een beetje overzichtelijk te maken. Dus ik heb daar op dat vlak eigenlijk geen zorgen.

De heer Van der Meer: Oké, dank u.

De voorzitter: Goed zo, nou ja, goede vragen.

De heer Van der Meer: [...] ik hoop dat het klopt.

De voorzitter: Ja, nou goed het is ... Jacqueline Van den Bergh, aan u het woord.

Mevrouw Van den Bergh: Ja, daar ben ik. Ja, zeg maar een hele korte vraag, wat mij ook de vorige keer op was gevallen inderdaad, nou ikzelf was nogal verwonderd dat Dordrecht zo enorm goed scoort. U heeft het zelf net ook even gezegd, en tot de top 3 behoort van de financieel gezonde gemeenten. Maar ik begrijp dat dat dus meer, maar dat is voor mijn begrip even, dat het meer omdat er van balansgetallen wordt uitgegaan, dat zei u net, en minder over die exploitatie. Daar hebben we natuurlijk daarnet ook bij de jaarrekening over gehad. En daar wil ik toch wat meer toelichting op want hoe kom je nou eigenlijk aan zo'n score? Want er wordt tegelijkertijd ook gezegd, want ook de solvabiliteit is goed maar die is wel dalende, door het sociale domein en de toenemende kosten daarvan. En dat zie je ook bij andere gemeenten, dat kleurt steeds meer rood. En, dus daar wou ik eigenlijk toch een beetje een toelichting op. En hoe je dan zeg maar, als je nu zo naar die ... Dordrecht zo uit die gegevens komt, in de

benchmark, hoe je dat dan zien ontwikkelen in 2020, of in ieder geval de komende tijd. Kunt u daar iets over zeggen?

De heer Steehouwer: Jazeker, voorzitter. Zonder het te technisch te maken, maar vanaf pagina 19 lichten we toe hoe de ranking is samengesteld. Is eigenlijk, leunt zwaar op het financieel toetsingskader van de provincie. En vervolgens hebben we op pagina, even kijken, 51 is dat, ziet u eigenlijk in de kolommen, hoeveel punten er per ratio worden toegekend. En er zijn tien punten te vergeven, en daarvan gaan er al zeven naar solvabiliteit en de schuldquote, en anderhalf naar de grondexploitatie. Nou, en als u ook in het accountantsverslag kijkt, ziet u dat Dordrecht er daar gewoon bij alle drie de ratio's positief op staat, een relatief lage schuldquote, heel lage ratio grondexploitatie met name omdat daar natuurlijk fors op is voorzien in het verleden. En een solvabiliteit die echt goed is, ook als je kijkt naar het beschikbaar vermogen. Zaken die meer iets zeggen over de exploitatie, hebben in totaliteit anderhalve punt opgeleverd, en dan heb je het over de belastingcapaciteit en de structurele exploitatieruimte. Dus het gaat echt om de financiële positie, blijkend uit de balans. Ik denk dat dat wel de belangrijkste conclusie is, ook vanuit het financieel toetsingskader provincie, kijkt met name naar deze grootheden en classificeert gemeentes in mate van risico wat er financieel dan wordt gelopen. Neemt natuurlijk niet weg, en dat blijkt ook uit de grafieken in het benchmarkrapport, dat er echt wel een neerwaartse tendens is bij alle gemeentes van alle omvang, eigenlijk op alle parameters. En ook dat zien we bij Dordrecht terug. En ja, je merkt dat gemeentes daar, ja, moeilijk mee om kunnen gaan. In de zin van, ja herijking gemeentefonds, misschien betekent dat iets, misschien kunnen we het slimmer doen, of ... Maar echt actie merken we daar nog niet echt in het land. En naar de toekomst toe verwachten we eigenlijk alleen maar verder dalende ratio's. Als je kijkt naar de tekorten die voor 2020 worden verwacht, in totaliteit gaat het om 1 miljard, wat er uit de begroting 2020 blijkt. Ja, dat zijn toch getallen waar je van schrikt, en waarvan je ook weet dat het allemaal af gaat van de vermogenspositie van die gemeentes. En dat er eigenlijk, ja de spagaat waar gemeentes zich in bevinden tussen bijdragen Rijk en het al maar groeiende takenpakket met het kostenplaatje, vooral nog steeds in het sociaal domein, ja het roept toch continu de vraag op, hoe kan het sociaal domein beheerst worden? Nou ja, en daar komt dan nog eens corona achteraan, dus het plaatje naar de toekomst toe vind ik erg lastig concreet te vertalen. Maar het was al problematisch en dat is niet minder geworden met alle omstandigheden van de afgelopen drie maanden.

De voorzitter: En waarom Dordrecht dan zo rijk is relatief, dat heeft meer ... Dat komt meer door het verleden, de verkoop van de energiebedrijven en dat soort zaken.

De heer Steehouwer: Ja, en echt het hebben gespaard in het verleden, nou ja, kijk naar de vermogenspositie, die is zo ruim. Nou ja, kijk naar Groningen, die staat op 13 procent, of Emmen 4,2 procent solvabiliteit, Dordt heeft 52, ja dat zegt eigenlijk alles, jullie hebben vet op de botten. En met name die kleine gemeentes hebben dat nauwelijks.

De voorzitter: Ja. Andre, nog iets toe te voegen hierop?

De heer Besseling: Ja, een korte aanvulling. Dat beeld, zoals je deze indicatoren op dezelfde manier weegt, vanaf 2020 alleen nog maar veel groter worden hè. Want we hebben Enecomiddelen binnen van een paar 100 miljoen, dus dat is goed om te beseffen. En tegelijkertijd, ja de rare spagaat dat je incidenteel heel veel geld, in feite heel veel middelen hebt, maar je hebt structureel geld nodig. Niet alleen op het sociale domein maar in feite ook structureel geld om je kapitaalgoederenvoorraad structureel in stand te houden. Nou, dat is het dilemma waar wij als, specifiek voor Dordt, ook wel echt voor staan.

De voorzitter: En dan heb je het over gymzalen en dat soort zaken, onder andere?

De heer Besseling: Precies, precies, als je dat soort dingen incidenteel dekt, dan staan ze er voor een tijd maar dan heb je niet automatisch gespaard voor vervanging over dertig of veertig jaar. Overigens, als je zover, nou ja, kan doorkijken met, wordt gymonderwijs dan nog die manier gegeven? Maar dat zijn meer beleidsinhoudelijke vragen dan zuiver financiële vragen.

De voorzitter: Oké. Nou mooi, genoeg hierover denk ik. Marc, echt hartelijk bedankt nogmaals voor al het werk en voor je aanwezigheid hier.

De heer Steehouwer: Graag gedaan.

De voorzitter: En ook de andere ambtelijke ondersteuning die aanwezig was bij dit punt, zoals Hans en Lianne. Dan gaan we nu even vijf minuten pauzeren, tot ... En dan starten we weer 21:12, 21:13, ja. Oké, dank je wel.

De heer Steehouwer: Goede vergadering.

De voorzitter: Yo, hoi, hoi.

De voorzitter: Okidoki, dan kunnen we zo weer beginnen,

6. Vaststellen Kadernota 2021 (2578604)

De voorzitter: En dan gaan we door naar punt 6. Ik weet niet of iedereen er weer bij is. Dat gaat over de Kadernota, vaststellen Kadernota. Heeft de commissie nog ... Misschien eerst goed om Cor Van Vliet het woord te geven. Er staat op mijn blaadje dat hij eindverantwoordelijk is voor de Kadernota, dat is nogal wat.

De heer Van Vliet: Ja, zo wordt er wel ... Het wordt wel spannend gemaakt, dank u wel voorzitter voor het woord. Ik begreep net dat er nog een microfoon aanstond bij de ambtenaren en dat er werd gezegd dat er geen touw vast te knopen was. En dat klopt ook, alleen wij hadden het over de commissie van gisteren en de bespreking van de Essenhof. Wij deelden een compliment uit dat het heel wijs was om daarmee te stoppen met die bespreking, want het was voor mij als ambtenaar niet te volgen.

Mevrouw Koene: Mag ik daar even nog gelijk wat op zeggen? Want ik was voorzitter hè, dus ik begreep van een van de ambtenaren dat het dus wel te volgen was, maar voor hem in ieder geval, maar ...

De heer van Vliet: Dat was een heel goed geïnformeerde ambtenaar, ik ken het stuk ook niet, waar het over ging.

Mevrouw Koene: Dat ... Nee, dat denk ik dus ook, en dit was gewoon absurd inderdaad. Dus daar sluit ik graag bij aan. Maar we hebben expres Jan Willem Wringer even aan het woord gelaten om het te illustreren, hoe idioot het was. Oké, ik ben weer weg.

De heer Van Vliet: Maar de volgende keer zetten we in de pauze onze microfoon uit, dan hoeven we dat allemaal niet uit te leggen.

De voorzitter: Nee hoor, prima.

De heer Van Vliet: Kom ik bij de Kadernota. Ja, ik ben er inderdaad, het is hard werken geweest om het in tijd van corona op te leveren als document door de ambtenarij. Ondanks corona is het denk ik best een heel volledige Kadernota geworden, alles zit erin wat we er op voorhand in januari van hadden gedacht. Alleen tegelijkertijd is het ook wel zo dat heel veel dingen toch wel veel onzekerder zijn als normaal. En dan bedoel ik eigenlijk niet de onzekerheden die benoemd worden onder de onzekerheden, maar gewoon het feit dat de corona op heel veel budgetten impact heeft en we niet goed kunnen inschatten of we dat allemaal nu al goed hebben staan. Denk bijvoorbeeld aan de budgetten van de SDD, en wat er op de langere termijn gaat gebeuren met de bijstand. Dat soort ontwikkelingen zitten er allemaal nog niet in en die zullen in de loop van de tijd duidelijker worden. Verder, ja is dit toch wel bijzondere Kadernota want de Eneco-opbrengst is erin verwerkt. Gewoon technisch gezien zat dat toch niet in de begroting, die stoppen we er nu in. En er zit een eerste verdeling in van de opbrengst, maar het integrale debat dat volgt later. Wat er nu is ingestopt, dat is nodig voor cofinanciering en wat projecten in de Spoorzone. Belangrijk om te beseffen dat het eigenlijk al in het verlengde van de opmerkingen van de accountant bij het vorige punt over reserves, nog een hele specifieke bijlage bij de stukken zit, waarin alles wat vastgelegd moet worden omtrent reserves ook wordt vastgelegd. Eigenlijk vooruitlopend op een goede verankering in de nota Reserves en Voorzieningen, als tussenoplossing, dat u toch precies weet wat er gebeurt terwijl het nog niet in de nota Reserves en Voorzieningen staat. Dus goed om dat op die manier te lezen. Ja, verder wilde ik het eigenlijk in de inhouding laten liggen. Volgende week dinsdag is er een inloopsprekkuur, in MS Teams, dus het zal wat anders vorm krijgen, maar het is nog steeds bedoeld om een laagdrempelige technische duiding te kunnen geven. Dan kunnen we ingaan op de reguliere onderdelen, op corona en op Eneco. En verder goed om nog te noemen dat 11 juni, dat is overmorgen, nee morgen zelfs, de deadline is voor de eerste ronde van de technische vragen. Als u morgen uw vragen nog inlevert, dan heeft u de antwoorden voor de verdere bespreking. Dus goed om dat nog even op te schrijven, als u dat nog niet had gedaan. Ik heb van een aantal partijen al vragen binnen, dus die zijn we momenteel aan het beantwoorden. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Oké. Zijn er op dit moment al vragen over de Kadernota? En dan niet over de inhoud per se maar meer over de kwaliteit van de stukken. Als er geen vragen zijn, is dat ook prima. Frans Bauke, aan jou het woord.

De heer Van der Meer: Dank voorzitter. De Kadernota, die is bedoeld als opstap naar de begroting en het is daarom onder meer van groot belang dat in de Kadernota, voor een doorsnee raadslid, duidelijk wordt wat nou eigenlijk de financiële speelruimte is. En dat is toch, ondanks alle inspanningen die verricht zijn in die Kadernota, ook in deze situatie compleet te maken, dan is het toch een lastig punt. En ik zie zelf drie redenen waarom het moeilijk is om grip te krijgen op, wat is nou eigenlijk de speelruimte die je straks bij de begroting hebt? Eerste punt gaat over structurele exploitatieruimte. Die term suggereert dat dat in principe gaat over de speelruimte die je hebt. En ik heb daar ook al, naar aanleiding van het jaarverslag, een vraag over aan het college gesteld. En daar komt iets uit als, dat wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten, en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserve, gedeeld door de totale baten, dat zijn ... Dat is de definitie die hier gehanteerd wordt. En daarbij gaat het om baten en lasten die voor minimaal drie jaar vaststaan, waaronder programma kosten. Nou, ik heb daar een paar vragen over. De eerste vraag is, onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, dat zijn toch besluiten die je neemt als college of als raad? Daar zit toch bestuurlijke en politieke speelruimte in. Dus daarom valt dat buiten de exploitatieruimte, om het zo maar te zeggen? Waar komt die, tweede vraag, waar komt die periode van drie jaar vandaan? Waarom zijn kosten die voor twee jaar vastliggen, waarom beperken die de structurele speelruimte in de exploitatie niet? Wat betekent vastleggen precies? Er wordt naar programmakosten verwezen, maar in mijn ogen zouden we toch als raad of als college kunnen besluiten om, ik noem maar iets, minder aan wegenonderhoud en meer aan groen te doen, of het omgekeerde. Dus je kunt toch schuiven in programmakosten, zolang daar geen contracten voor zijn afgesloten? Dus wat betekent dat getal, structurele exploitatieruimte eigenlijk precies? Dat is volgens mij voor veel raadsleden, in elk geval voor mij, onduidelijk. Tweede onduidelijkheid is, dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen ontwikkelingen, knelpunten en beleidswensen. Ontwikkelingen, dat lijken dingen te zijn waar je niks aan kan doen, knelpunten lijken problemen te zijn die niet op te lossen zijn maar wel per se opgelost moeten worden, en beleidswensen lijken dingen te zijn die je graag wil maar misschien niet kunnen. Maar het is mij niet duidelijk waarom wat als ontwikkeling, knelpunt of beleidswens wordt ingedeeld? Om een voorbeeld te geven, overschrijving in het sociaal domein is een ontwikkeling, terwijl in Drechtsteden verband ook gewoon over bezuinigingen op dat punt wordt gesproken, dus daar is kennelijk wel iets aan te doen. Het onderhoud van gymzalen of parken is een knelpunt, terwijl dat in mijn ogen gewoon moet gebeuren en misschien wel als ontwikkeling zou moeten gekwalificeerd. Waarom is het ontbreken van een budget voor het laatste stukje van de Bankastraat een knelpunt, en het verbeteren van het zwemonderwijs een beleidswens? Is het een belangrijk dan het ander? Het is mij niet duidelijk wat de redenering daarachter is. Derde punt, sorry dat ik zo lang ben maar ik heb echt een aantal noten op mijn zang op dit punt, het derde punt waardoor het moeilijk grijpbaar is betreft de risicoanalyse, en daaraan gekoppeld het weerstandsvermogen. Ik heb daar al eerder vragen over gesteld. Het gaat me niet om de simulatiemethode die gebruikt wordt, maar over de input door die

simulatie. Waar komt de lijst met risico's vandaan, en waar komen de bedragen die aan die risico's gekoppeld zijn vandaan? In bijvoorbeeld het jaarverslag over 2019 staat dat er bruggetjes die toegang geven tot particuliere percelen een risico zijn, maar bijvoorbeeld kostenoverschrijding op de Prins Clausbrug, is niet als risico genoemd. Corona stond er toen nog niet in natuurlijk, als risico, en wordt nu, als ik het goed begrijp, op zo'n 10 miljoen begroot. Waar komt dat bedrag van 10 miljoen vandaan? Nou, ook daar dus de vraag van, wat betekent die weerstandsratio nou eigenlijk? Daar zitten ook hele grote fluctuaties in, op een relatief korte termijn. Nou, dat over onduidelijkheid. Daarnaast is het, en ik begrijp dat dat heel erg lastig is, maar om als gemeenteraad goeie keuzes te kunnen maken, straks bij de vaststelling van de Kadernota, en nog verder bij de begroting, is het ook van belang om niet alleen de financiële maar ook de maatschappelijke effecten van bepaalde keuzes in beeld te kunnen brengen. En een beschouwing daarover, voor zover dat mogelijk is, bijvoorbeeld als je een bepaalde bezuiniging doorvoert, wat voor effect heeft dat dan op het beroep wat er op de bijstand wordt gedaan, of wat voor effect heeft dat op het welbevinden van de bevolking? Als daar iets over gezegd zou kunnen worden? Tenslotte een opmerking over de Enecogelden. Zie ik het nu goed dat het totale bedrag van die Enecogelden op dit moment als reserve moet worden beschouwd? En is de bedoeling van de Kadernota niet vooral om aan te geven wat de speelruimte is en wat de knoppen zijn waaraan je zou kunnen draaien, als je straks een begroting zou kunnen maken? Een van die knoppen lijkt mij onttrekkingen of toevoegingen aan reserves te zijn, maar is de Kadernota nu de plek om dat te doen? Er is al gezegd, er komt nog een fundamentele discussie over de besteding van de Enecogelden, maar toch wordt hier al voor een deel die besteding belegd. Wat betekent dat, dat als we instemmen met de Kadernota, dat we ook instemmen met deze besteding van een deel van de Enecogelden, of kunnen we daar nog op een ander moment als raad een discussie over voeren? Daar laat ik het bij, dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we eerst even Jacqueline het woord geven, zij heeft één vraag. Dan kunnen we die gelijk meenemen, en dan hebben we de vragen in ieder geval compleet. Jacqueline.

Mevrouw Van den Bergh: Ja, voorzitter. Ja, het is een beetje in het verlengde van wat de vorige spreker zei, ook wij hadden de vraag over de reserves, begroting reserves die nu gereserveerd worden, voor de begroting 2021. De Reserve Agenda Dordrecht 2030, is dat ook uit Enecogelden? Dat wilden we even zeker weten. En waarom? Ik kan me nog iets voorstellen bij cofinanciering, dat is ook toegelicht, dat dat een belangrijke bron van een keuze is. Maar waarom er voor deze vijf, Reserve Agenda Dordrecht 2030, wordt gekozen voor deze onderwerpen? Dit is misschien niet helemaal in deze commissie om dit te vragen, maar ik wilde toch even kijken wat de systematiek daarachter is. En met name over de groeiambitie, want dat is natuurlijk toch een beetje een heikel punt, dat die groei achterblijft bij de ambitie. Maar die inkomsten zijn wel ingeboekt, dat weten we, dat is al een tijd aan de gang. Maar er staat op een gegeven moment, na 2022 wordt door gebouwd. De inkomstenstijging die daarbij hoort, heeft echter nog geen plaats gekregen in 2024. Dat is natuurlijk nogal ver weg, maar waarom

stopt dan ineens die berekening van die inkomsten die we eigenlijk nog niet hebben, maar die we nu gewoon overall inboeken? Dus dat waren twee vragen.

De voorzitter: Oké. Cor, ik weet niet voor de vragen van Frans Bauke misschien even kort inleiden welke vraag je gaat beantwoorden, omdat sommige mensen ...

De heer Van Vliet: Ja, was ik ook al van plan inderdaad.

De voorzitter: Prima.

De heer Van Vliet: Ik denk dat heel veel van de vragen ook goed terug kunnen komen volgende week. En een aantal van zijn vragen heb ik ook al langs zien komen als technische vragen, dus daar komt ook zeker een antwoord op. Dus ik ga in zijn algemeenheid een reactie geven. En de technische vragen worden natuurlijk sowieso beantwoord, en volgende week zouden we er nog wat dieper in kunnen gaan. Dus ik ga er even op hoofdlijnen overheen. De heer Van der Meer heeft de Kadernota al met een hele diepe bril gelezen, laat ik het zo zeggen. Want al zijn opmerkingen over structurele lasten en dergelijke, op dat niveau is de Kadernota eigenlijk nog niet geschreven. Er zit ook niet een onderdeel incidentele baten en lasten in, de specificatie maken we bij de begroting en bij de jaarrekening. Dus hij stelt eigenlijk al vragen op een niveau, waar wij als ambtenarij, wel natuurlijk door onze oogharen naar hebben gekeken, maar nog niet direct alles al helemaal hebben doorgerekend. Ik denk dat in zijn algemeenheid een antwoord, en de specifiekere vragen zou ik wat mij betreft ook op een later moment aan hem kunnen beantwoorden. Want daar heb ik ook wel antwoorden op, maar dat duurt heel erg lang. Dan het onderscheid tussen ontwikkeling en knelpunten en beleidswensen, daar is inderdaad ook een technische vraag over geweest. En de uitleg die de heer Van der Meer daarbij geeft, is eigenlijk ook al het eerste deel van het antwoord wat we daarop gaan geven. En hij noemt vervolgens een aantal voorbeelden, die komen ook, in een tweetal gevallen kwamen die ook al terug in het antwoord wat ik heb gedicht, wat naar u toe gaat komen. Soms is het een afweging wat je precies kiest. Bijvoorbeeld die Bankastraat, ja dat is natuurlijk ook ooit een beleidswens geweest van de raad. Maar ondertussen heeft u als raad daar een aantal besluiten over genomen, wat eigenlijk, ja de aard van dat onderwerp wat veranderde, omdat u eigenlijk besloot dat het moet, ja dan wordt het een financieel knelpunt en dan verschuift die wat. Maar het is lang niet altijd zwart-wit. En welk argument je kiest bepaald dan uiteindelijk waar je hem neerzet.

De heer Besseling: Misschien voorzitter, mag ik daar nog een korte toelichting op geven?

De voorzitter: Ja hoor, zeker, zeker.

De heer Besseling: Ook met jouw goedvinden Cor.

De heer Van Vliet: Tuurlijk.

De heer Besseling: In de Kadernota, ik voel die behoefte omdat ik in een wat langer verleden al een van de architecten was van deze onderwerpen in een Kadernota. En de gedachte die daar heel vaak achter ligt, is dat ontwikkelingen vaak een externe oorzaak hebben. Het sociaal domein, wat de heer Bouke als voorbeeld gaf, heeft enerzijds te maken met ontwikkelingen in de maatschappij. En tuurlijk kan je over bezuinigingen praten, alleen dat doen wij in deze regio niet aan een Dordtse tafel maar aan de Drechttraad tafel vaak. Dus daarmee zijn het op allebei de componenten eigenlijk externe oorzaken die op je afkomen als gemeente, waar je niet heel veel anders kan doen dan gewoon jouw aandeel in de begroting opnemen. Knelpunten hebben meer een interne oorzaak, als het bijvoorbeeld gaat om gymzalen, of een straat, dat zijn soms zeker noodzakelijk investeringen maar daar ben je in ieder geval als Dordtse gemeenteraad, ga je daar echt helemaal zelf over. En beleidswensen is er een die, nou niet zozeer met wettelijke vereisten te maken heeft, maar heeft echt, nou ja, de vrijheid, dit zou je extra kunnen doen als gemeente zonder dat dat al een oorzaak heeft, op bijvoorbeeld een basis van wettelijke vereisten. Dat is in ieder geval in mijn hoofd steeds het onderscheid tussen die drie. En soms, natuurlijk is de scheidslijn niet helemaal te trekken, maar het idee daarachter was dit wel.

De heer Van Vliet: Kijk, het is goed dat wij elkaar verstaan want de heer Besseling, of Andre, heeft mijn antwoorden, concept-antwoorden nog niet gezien maar daar staat ook een dergelijke strekking bij. Zo vers zijn die vragen nog. Dan de risico's die werden genoemd, daar gelde eigenlijk hetzelfde antwoord als bij die incidentele en structurele lasten. In de Kadernota zit niet een volledige update van de risico's. Het weerstandsvermogen is opnieuw bepaald, en de risico's zijn eigenlijk gelijk aan de risico's van de jaarrekening. Alleen vanwege corona hebben we dit keer gemeend daar een extra bedrag op te moeten zetten, voor corona, dat is de 10 miljoen waaraan gerefereerd werd. U heeft ook al een technische vraag gesteld over de onderbouwing van die 10 miljoen. Ik denk dat het goed is om daar het antwoord gewoon op af te wachten, mij dat niet nu te laten dichten. Dus die vraag wordt beantwoord, want die hebben we gezien. Dat brengt mij vervolgens bij de Enecomiddelen, en dan begin ik eerst met een wat technisch verhaal. We keken zojuist naar de jaarrekening 2019 en de accountant, momenteel hebben we onrechtmatig de totale opbrengst van Eneco op onze bank gekregen, want u heeft als raad nog niet dat opgenomen in uw begroting. U moet die opbrengst gaan ramen en u moet een bijbehorende last gaan ramen, dat is nodig om rechtmatig die opbrengst te kunnen realiseren. Dat is eigenlijk ...

De voorzitter: Geldt dat serieus ook voor inkomsten Cor, of niet?

De heer Van Vliet: Ook voor inkomstengelden zelfs. Maar er is ook aan de lastenkant iets te verdelen.

De voorzitter: Ja, oké.

De heer Van Vliet: En dat moet je doen. En dat is eigenlijk wat hier nu in eerste instantie gebeurt. Dus die opbrengst wordt begroot, en die wordt toegevoegd aan reserves. Dat is eigenlijk een onvermijdelijkheid. Je moet dat doen. Vervolgens gaat het politieke debat natuurlijk over, ja welke reserves zouden dat moeten zijn? En ja, hoe kijken we

daarnaar? En daar wordt nu een eerste voorzet voor gegeven. Vragen over, ja waarom is gekozen wat is gekozen, die zijn erg van politieke aard, bijna niet eens technisch. Maar het lijkt me ook wel goed om daar ook vragen over te stellen als u die heeft, via de technische vragenronde. Want dan komt daar ook zeker een antwoord op, als u daar wat nadere duiding op wilt. Dat denk ik over die reserves, ik weet niet of jij daar nog een aanvulling op hebt, Andre?

De heer Besseling: Ja, misschien kort. Volgens mij heel herkenbaar, zeker op grote lijnen, je toelichting Cor. Die totale opbrengst wordt inderdaad, en dat is de meest technische kant van het verhaal, eigenlijk verdeelt, je moet het sowieso in een reserve zetten. En de meest technische kant van het verhaal is dat we daar twee reserves voor aanmaken. Je moet ze een titel geven, daar kan je ook nog over discussiëren. Maar we hebben eigenlijk aangesloten bij de eerdere uitspraak, en dat is ook wel gedeeld met u in de Auditcommissie en commissie Bestuur en Middelen, dat het verstandig is om een deel van je middelen te reserveren om een dividend te compenseren wat je verliest. Daar hebben we eerder een bedrag van 125 miljoen genoemd, wat zou passen bij een omvang van bijvoorbeeld een aantal leningen die je zou aflossen of gaat herfinancieren, waardoor je rentelasten dalen en je een groot deel van je dividendinkomsten kan compenseren. Daar komt eigenlijk die 125 miljoen vandaan. Dan is het resterende bedrag van 243 miljoen, niets anders dan de totale Eneco-opbrengst, min die 125 miljoen die je in een reserve moet zetten. U heeft eerder in het Prioriteringskader rondom Agenda Dordt 2030, en de Enecomiddelen die daaraan gerelateerd zijn, een aantal uitgangspunten met elkaar vastgesteld. En dat past in die zin erg bij elkaar. Dat is eigenlijk de meest technische kant van het verhaal. Waar de besluiten liggen op, willen we al een aantal deelreserves op die Agenda Dordt 2030 aan u voorstellen? Dat heeft enerzijds te maken met een aantal ontwikkelingen die cofinanciering vragen, dat staat eigenlijk ook wel omschreven in het voorstel. Waarbij het eigenlijk zonde zou zijn als je niet, nou ja, dat je je externe middelen waarin Rijk en provincie willen bijdragen, dat je die misloopt als je niet als gemeentes zegt, hier wilden we toch al wat op doen intern, laten we dat ook even expliciet duidelijk maken zodat we die cofinanciering veiligstellen. En de andere drie punten, en dat kan van meer politiek debat zijn, hebben te maken ...

De voorzitter: Frank Bauke, ik zie een interruptie van Frans Bauke, al een paar minuutjes geleden. Maar ik weet niet of ...

De heer Besseling: Ja, maar dan misschien twee zinnen, dan is mijn toelichting ook klaar.

De heer Van der Meer: Maak het maar even af voorzitter, ik kom op het eind even terug als dat mag.

De voorzitter: Ja, prima. Prima.

De heer Besseling: De laatste drie punten hebben te maken met ontwikkelingen rondom die Agenda Dordt 2030 en de Spoorzone, die daar een groot onderdeel van vormt. Op enkele locaties waar, als we als gemeente echt wel tempo willen maken in de ambities

die we hebben, al een aantal investeringen in de openbare ruimte om daar woningbouw mogelijk te maken. De vraag, als we hiermee instemmen als raad, is dit het dan, kunnen we daar nog anders over besluiten? Is, jazerker, daar kunt u zeker anders over besluiten. Dit zijn alleen nog vragen voor het vormen van een reserve. Hiermee mag het college nog geen geld uitgeven maar moet er altijd een separaat kredietvoorstel komen naar u als raad, voordat er daadwerkelijk geld uitgegeven mag worden. Ik denk tot zover op dit punt.

De voorzitter: Oké. Frans Bauke.

De heer Van der Meer: Ja, dank voorzitter voor de uitvoerige antwoorden. En er is ook een paar keer gewezen naar de antwoorden op schriftelijke vragen die gesteld zijn, dat is prima. Ik heb vooral mijn punten naar voren willen brengen, naar aanleiding van uw vraag voorzitter, of er opmerkingen waren over de kwaliteit van de Kadernota. En ik heb geprobeerd om aan te geven dat het voor veel raadsleden lastig is om nou greep te krijgen op wat de speelruimte is. En dat heb ik willen illustreren. Dus misschien kan er toch wel over nagedacht worden in deze commissie of anderszins, hoe we dat toch wat duidelijker kunnen krijgen. Ik begrijp dat een heleboel berekeningen nog niet gemaakt zijn, ik kan me dat ook goed voorstellen in relatie tot de coronasituatie. Maar dat neemt niet weg dat begrippen als knelpunt, structureel tekort en dat soort dingen, een heldere invulling moeten krijgen en dat de raad zo goed mogelijk moet weten waar je wel en niet aan kunt sleutelen. Nou, daar laat ik het even bij, dank u wel.

De voorzitter: Ja, ja ik denk dat het ... Ik weet niet Andre, of jij nog iets willen zeggen?

De heer Van Vliet: Voorzitter?

De voorzitter: Cor, als eerste.

De heer Van Vliet: Ja, ik doe nogmaals van harte de uitnodiging, ook aan mijnheer Van der Meer, om volgende week dinsdag aan te schuiven, en ook door te praten over wat hij aankaart. Want als er dingen beter kunnen, dan begrijpen wij graag wat er beter moet.

De heer Van der Meer: Ja, ik zal er zeker zijn.

De heer Van Vliet: En dan kunnen we daar ook over doorpraten. Ook de ... Ik heb nog een antwoord op mevrouw Van den Bergh te goed, want ik heb nog één vraag laten liggen. Het restant van de vragen van mevrouw Van den Bergh.

De voorzitter: Ja, ik wil even kort op Frans Bauke. Misschien dat we na heel de cyclus nog één keer kunnen evalueren van, joh, dat wij ook als raadsleden dan aangeven van, joh, dit kan beter of dit soort begrippen zijn te grijs of te vaag. Maar goed, het is in ieder geval goed om het hier mee te geven, dan weet de P&C-afdeling wel hoe jij in ieder geval bepaalde taken ziet. Ja. Cor.

De heer Van Vliet: Ja. Mevrouw Van den Bergh stelde een aantal vragen over het effect van de Groeiagenda op de Kadernota. Zij zal de vragen van de SP nog niet gezien hebben, maar die hebben daar nog aanzienlijk meer vragen over gesteld. Die gaan wij beantwoorden. Ik zou voor nu eigenlijk willen volstaan met aan te kondigen dat die vragen dus ook al gesteld zijn door de SP, op grote delen echt exact hetzelfde. Dus de antwoorden daarop komen dan gewoon in de vragenronde mee, als dat goed is?

De voorzitter: Prima, prima. Ahmet Polat heeft ook nog een toevoeging.

De heer Polat: Nou toevoeging, een vraagje. Het gaat mij om die Enecogelden. Wij hebben in de commissie Bestuur en Middelen besproken dat die gelden pas vrijgegeven zouden worden naar aanleiding van bepaalde businesscases die uitgewerkt zouden gaan worden. En ik zie nu ineens dat daar gewoonweg gelden gereserveerd staan voor bepaalde doeleinden. Hoe verhoudt zich dat tot de businesscases, of krijgen wij die indertijd? Maar ja, met de Kadernota gaat dat natuurlijk niet eerder, maar goedkomen? Dus ik ben toch heel erg benieuwd hoe dat daar is ingediend?

De voorzitter: Andre.

De heer Besseling: Ja, ik denk een terechte vraag. Hij gaat overigens vooral op voor de deelreserves onder Agenda Dordt 2030, daar hebben we vaker over businesscases gesproken. Bij het onderdeel dividendcompensatie is er natuurlijk ook altijd sprake van een soort businesscase, want dat moet per saldo wel een positief resultaat op je meerjarenbegroting hebben. Maar dat is, ja dat is veel beperkter. Het aflossen van leningen leidt tot een rentevoordeel, en daarvoor kan je een deel incidentele middelen inzetten, dat is geen ingewikkelde businesscase. Op het onderdeel Agenda Dordt 2030 heeft de heer Polat zeker een punt. Nog steeds willen wij op de grote woningbouwlocaties middels businesscases zichtbaar maken wat een X aantal woningen specifiek extra betekent aan algemene uitkering en ozb-inkomsten, en natuurlijk ook aan de lastenkant. En daarmee is het een terechte vraag, zouden wij op, en dan heb je het natuurlijk over bijvoorbeeld het geluidsscherm, zou je daar rondom Amstelwijck en Gezondheidspark niet eerst een heel uitgewerkte businesscase willen zien voordat je überhaupt al een stukje reserveert? Waarbij ik nog maar even toelicht, dat reserveren niet hetzelfde is als uitgeven. Daar komt altijd nog een apart kredietvoorstel als raad naar u toe. Maar resterend blijft dat het denk ik een terechte politieke vraag best kan zijn aan het college, goh wanneer denkt u met businesscases te komen? Zeker op de onderdelen waar u nu al een deelreserve op aanvraagt

De voorzitter: Nou mooi, goeie inbreng dan Ahmet. Ik weet niet of je nog iets ... Of dit voldoende is voor jou? Oké. Dank, zie ik. Mooi. Dan kunnen we dit punt denk ik afsluiten hiermee. Cor, dank voor je voorbereiding en inbreng en voor de mooie Kadernota. Ik heb ook verschillende compliment in de chat voorbij zien komen.

7. Voorbereiden vergadering 9 september 2020

De voorzitter: Dan gaan we door naar het laatste agendapunt, punt 7, voorbereiden vergadering van 9 september, dus dit is eigenlijk de laatste vergadering voor het reces.

We moeten even kijken of we dan nog steeds digitaal vergaderen of dan al fysiek, dat kunnen we nu nog niet zeggen. Het is even afhankelijk, als het een kleine agenda is dan zal het op 8 september om zeven uur zijn, als het gewoon veel meer agendapunten zijn, dan zal het 9 september zijn. Ik kijk even naar Harco, ik weet niet of er al veel op de agenda staat inmiddels, voor 9 september?

De heer Bakker: Nou, in ieder geval de Burap. En ja, nee verder had ik nog geen onderwerpen. We hebben wel eerder gezegd dat we op enig moment ook een evaluatie nog willen doen van de stresstest of vooruitkijken naar een volgende stresstest, maar dat hoeft niet per se al in een volgende vergadering.

De voorzitter: Nou, dat is misschien wel goed om dat ook volgende vergadering de Burap en de stresstest ook op de agenda te zetten. Maar goed, als dat de enige punten zijn, dan, even je microfoon uit als je wil, als dat de enige punten zijn dan kunnen we het denk ik ook op 8 september om zeven uur doen. Maar als er nog wat bij komt, dan moeten we het 9 september doen.

De heer Besseling: Nou misschien voorzitter, daar nog een suggestie of een aanvulling op, de Burap dit jaar zal in die zin wat anders zijn dan andere jaren omdat met name corona daar een grote plek in krijgt voor 2020. Dus ik kan me best voorstellen dat de Burap in de Auditcommissie qua bespreking en qua verschillende inzichten ook wat meer tijd verdient, en wellicht noodzakelijk heeft dan de Buraps van de afgelopen paar jaar. Als overweging.

De voorzitter: Oké. Nee, prima. Dan zetten we hem gewoon op 9 september. Het is ook niet erg, ja, ik denk altijd binnen een uurtje klaar te zijn maar nu is het ook bijna tien uur. Dus het is wel toch op prettig als je niet, een niet, hoe noem je dat, per se binnen een uur klaar moet zijn. En volgens mij, als er mensen daar ... Als iemand het daar niet mee eens is, dan hoor ik het ook graag in de chat. Anders doen we het gewoon 9 september om acht uur. Oké.

TENSLOTTE

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan nog een rondvraag, die staat niet op de agenda hier bij mij maar zijn er nog mensen die iets hebben voor de rondvraag?

Mevrouw Van den Bergh: Ja, voorzitter?

De voorzitter: Ik hoor Jacqueline Van den Bergh. Aan jou het woord.

Mevrouw Van den Bergh: Ja, want ik had vorige week van wethouder Burggraaf begrepen dat die Burap en die meicirculaire in september kwamen. Maar die meicirculaire is er nu al begrijp ik in het college, want ik dacht, dan kunnen we die ook in september bespreken maar dat is dan misschien te laat.

De voorzitter: Weet ik niet, ja.

De heer Van Vliet: Voorzitter?

De heer Besseling: Nou, misschien een korte toelichting daar nog op. En wellicht kan jij me daarna nog aanvullen Cor. Maar Cor zei net al iets over de meicirculaire. U krijgt waarschijnlijk in de loop van volgende week een raadsinformatiebrief over het effect van de meicirculaire, op de Kadernota. Daarmee is dat relevante input voor uw besprekingen en beschouwingen rondom de Kadernota. En het idee is ook dat u volgende week, want u krijgt volgens mij als raad wekelijks een raadsinformatiebrief rondom het onderwerp corona, dat we de versie van volgende week ook wat uitgebreider laden met, nou een heel grove financiële doorkijk rondom de Burap 2020 en financiële effecten van corona. Die Burap zelf ontvangt u sowieso voor de zomer, maar die bespreken we pas na de zomer. Maar het is goed dus om te beseffen dat volgende week er twee raadsinformatiebrieven verschijnen, die relevant zijn om de Kadernota in het actuele perspectief te blijven zien. Nou, daar wilde ik u in ieder geval nog even op wijzen.

De voorzitter: Oké, dank je wel. Nou, super. Nou, fijne avond nog en dan sluit ik bij deze de vergadering.

Mevrouw Van den Bergh: Goedenavond.

De heer Van der Meer: Dank en tot ziens.